

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 2.Pf.20.153/2022/5/II.

A felperes:

felperes, felperes címe

A felperes képviselője:

Dr. Soós Péter ügyvéd, ügyvéd címe.

Az alperes:

alperes, alperes címe.

Az alperes képviselője:

Nagy János Ügyvédi Iroda, ügyvéd címe, ügyintéző: dr. Nagy János ügyvéd

A per tárgya: sajtó-helyreigazítás

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 40.P.22.603/2021/9.

í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét azzal a pontosítással hagyja helyben, hogy az alperes által dátum napján közzétett cikk címe helyesen „cikk címel”, továbbá az elsőfokú bíróság által elrendelt helyreigazító közleményben a fenti című cikk közzétételének időpontja dátum napja.

Kötelezi az alperes által szerkesztett portál1 üzemeltetőjét, a cég1 Zrt-t (cég1 címe), hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 115.000 (száztizenötezer) forint + áfa másodfokú perköltséget, továbbá a Magyar Államnak külön felhívásra 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy az általa szerkesztett portál1 internetes sajtótermékben a dátum napján közzétett „cikk címe1”, című cikk címe alatt, a szöveges része felett, a cikk elérhetőségéig, de legalább 30 napig tegye közzé 15 napon belül az alábbi közleményt további szerkesztés és kommentár nélkül, az eredeti szöveggel azonos betűszedéssel:

„A dátum1 napján „cikk címe1” című cikkünkben valótlanul állítottuk, hogy felperes tanítványával került szexuális viszonyba, valamint, hogy a partnerét készítette ebbe a szituációba. Valótlanul vontunk párhuzamot a személy1 által elkövetett szexuális visszaélések és a felperes magánügyének tekinthető, kölcsönös beleegyezésen alapuló aktus között. Ezzel szemben a valóság az, hogy felperes kölcsönös beleegyezésen alapuló szexuális aktust folytatott a hölgygel, aki soha nem volt a tanítványa.”

Kötelezte az alperest, hogy 24 órán keresztül jelenítse meg a portál1 főoldalán a következő közleményt: „Valótlanul állítottunk felperesről”, melyre kattintással közvetlenül elérhető a helyreigazított cikk.

Kötelezte az alperest, hogy az általa szerkesztett portál1 internetes sajtótermékben dátum2 napján közzétett „cikk címe4” című cikk címe alatt, a szöveges rész felett a cikk elérhetőségéig, de legalább 30 napig tegye közzé 15 napon belül az alábbi közleményt további szerkesztés és kommentár nélkül az eredeti szöveggel azonos betűszedéssel:

„dátum2 napján a „cikk címe4” című cikkünkben valótlanul állítottuk, hogy tanítványával folytatott szexuális aktust felperes, és valótlanul állítottuk, hogy felperes foglalkozási pozíciójával, így hatalmi helyzetével visszaélve készítette a diákját szexuális aktusra. Ezzel szemben a valóság az, hogy felperes kölcsönös beleegyezésen alapuló aktust folytatott a hölgygel, aki soha nem volt a tanítványa.”

Kötelezte az alperest, hogy 24 órán keresztül jelenítse meg a portál1 főoldalán a következő közleményt: „Valótlanul állítottunk felperesről”, melyre kattintással közvetlenül elérhető a helyreigazított cikk.

Kötelezte az alperest, hogy az általa szerkesztett portál1 sajtótermékben dátum3 napján közzétett „cikk címe5” című cikk alatt, a szöveges rész felett a cikk elérhetőségéig, de legalább 30 napig tegye közzé 15 napon belül az alábbi közleményt további szerkesztés és kommentár nélkül az eredeti szöveggel azonos betűszedéssel:

A dátum3 napján közzétett „cikk címe5” című cikkünkben valótlanul állítottuk, hogy felperes tanítványával került szexuális viszonyba, valamint, hogy a partnerét ígéretekkel vette rá

szexuális aktusra, valótlanul vontunk párhuzamot a személy1 által elkövetett szexuális visszaélések és a felperes magánügyének tekinthető, kölcsönös beleegyezésen alapuló aktus között. Ezzel szemben a valóság az, hogy felperes kölcsönös beleegyezésen alapuló aktust folytatott a hölgygel, aki soha nem volt a tanítványa.”

Kötelezte az alperest, hogy 24 órán keresztül jelenítse meg a portál főoldalán a következő közleményt: „Valótlanul állítottunk felperesről”, melyre kattintással közvetlenül elérhető a helyreigazított cikk.

Kötelezte az alperes által szerkesztett portál sajtószerv üzemeltetőjét, a cég1 Zrt.-t (cég1 címe), hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 290.000 forint + áfa, mindösszesen 368.300 forint ügyvédi munkadíjat, mint perköltséget, továbbá a Nemzeti Adó- és Vámhivatal külön felhívására az ott megjelölt módon és időben 36.000 forint feljegyzett eljárási illetéket a magyar állam javára.

[2] Határozatának indokolásában rögzítette, hogy a bizonyítási eljárás keretében megvizsgálta a perrel érintett három cikket és meghallgatta a beágyazott 49 perces hangfelvételt. Mellőzte személy2 ismételt tanúkénti idézését a sajtó-helyreigazítási per soron kívüli és minél hamarabb történő lebonyolítása érdekében, valamint azért, mert az ügy eldöntéséhez elégségesnek találta a tárgyaláson meghallgatott 49 perc hosszúságú hangfelvétel anyagát. Álláspontja szerint személy2 vallomása olyan újdonságot nem tartalmazhat, amely a hangfelvételtől levonható következtetésen változtathat.

[3] Kifejtette, hogy a sérelmezett cikkek úgy fogalmaznak, hogy a felperes tanítványa volt a hangfelvételen hallható nő, függőségi viszony állt fenn a felek között, amellyel a felperes visszaélt. Az írások tartalmazták azt is, hogy a felperes aktív ráhatása, foglalkozási pozíciója révén történő ígéretése kellett ahhoz, hogy szexuális aktus jöjjön létre a beszélgetés során. Mindegyik cikk párhuzamba állítja a felperes tettét személy1 közelmúltbeli cselekményeivel, amelyekért jogerősen több évtizedes szabadságvesztés büntetést kapott a filmproducer.

[4] Megállapította, hogy a cikkek alapjául szolgáló beszélgetés során a felek oldott és enyvelő hangnemben magázódnak és személy2 a „foglalkozás úr” megszólítással illeti a felperest. Ezt meghaladóan foglalkozás-diák viszonyra vonatkozó adatot nem tartalmaz. Kifejtette, hogy az újságírást tanító felperes személyéhez hozzátapad a „foglalkozás úr” megszólítás a médiaiparban betöltött szerepe miatt, míg a hangfelvételen szereplő személyek közötti foglalkozás-diák viszony létezésére semmilyen egyéb adat nem merült fel. Erre tekintettel ezt a közlést valótlan tényállításként értékelte és e körben az alperest mindhárom cikk esetében helyreigazításra kötelezte.

[5] Rögzítette továbbá, hogy a beszélgetés apropója, hogy a felperes egy új könyve fiktív szereplőjéhez keresett karaktert és ehhez szervezett háttérbeszélgetést a média világában tevékenykedő személlyel2. A hangfelvétel meghallgatása alapján megállapította azt is, hogy felperes és személy2 között olyan beszélgetés zajlik, amelyben a felek között nincsen

alá-fölérendeltségi viszony, a felperes csak arra buzdítja beszélgetőtársát, hogy mutassa be saját magát, beszéljen arról, mi az, amit szeret magán és mi az, amit nem.

[6] Kifejtette, hogy a beszélgetés során a felperes nem hitegeti személyt, nem ígér neki semmit és nem érezteti vele, hogy egy szexuális aktus ellentételezéseképpen tőle segítségre, vagy támogatásra számíthat. A felperes kérése, felszólítása, irányítása, vagy ösztökélése nélkül a női beszélgetőpartner jelzi, hogy kész a felperessel önként szexuális érintkezést folytatni a beszélgetés addigi keretein túllépve és ő csókolja meg a felperest. Megállapította ezek alapján, hogy az aktus a beszélgetőpartnerek önkéntes, kölcsönös beleegyezésén alapuló szexuális cselekmény volt.

[7] Mindezekre tekintettel megalapozatlan a felperes tettének párhuzamba állítása személyl magatartásával, mert az annak alapját képező tények, miszerint a felperes a tanítványával került kapcsolatba, illetve, hogy a felperes részéről kényszerítés, ráhatás történt, valótlannak bizonyultak. A sajtószerző nem valós tényekből vont le okszerű következtetéseket. Az alperes azt sem bizonyította, hogy mindent megtett volna következtetése, állítása valóságának felderítése érdekében. A sajtószerző ugyanis nem kereste meg a cikk megjelenését megelőzően a hangfelvételen hallható személyeket és arról sem győződött meg, hogy a felperes és beszélgetőpartnere között valaha is fennállt-e foglalkozás-diák viszony.

[8] Az elsőfokú bíróság nem a felperes által megjelölt módon rendelte el a helyreigazítást, ugyanis túlzónak és aránytalannak találta, hogy a sajtószerző főoldalán jelenjen meg 24 órán keresztül majd azt követően a cikk helyén a helyreigazítás szövege. A sajtóhelyreigazítás céljának eléréséhez elégséges eszköz, ha a helyreigazítás közzétételének napján 24 órán keresztül megjelenítésre kerül a helyreigazítás ténye röviden megjelölve, melyre kattintással az olvasó közvetlenül a helyreigazítással kiegészített cikkhez jut el.

[9] A perköltség viselésére a pereszes alperes üzemeltetőjét kötelezte a Pp. 82. §-ának (1)-(3) bekezdése, a 83. §-ának (1) bekezdése és 81. §-ának (1)-(3) bekezdései alapján. Az eljárás feljegyzett illetékének megfizetéséről a Pp. 101. §-ának (1) bekezdése alapján rendelkezett.

[10] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását, továbbá a felperes másodfokú perköltség viselésére kötelezését kérte. Másodlagosan kérte a tanú megidőzését és meghallgatását a másodfokú eljárásban tartandó tárgyalás során.

[11] Érvelése szerint a perben személy2 tanúként történő meghallgatása szükségszerű és elengedhetetlen, tekintettel arra, hogy az eljárás során meghallgatott hangfelvétel alapján nem lehetett megállapítani azt, hogy a felperes és személy2 között előzetesen milyen

kapcsolat volt, volt-e közöttük foglalkozás-diák viszony, hogyan ismerkedtek meg és milyen körülmények között jutottak arra a helyre, ahol közöttük a szexuális együttlét megtörtént. A tanú tud nyilatkozni arról is, hogy a felperes bízta-e, előmenetelének bármilyen módon történő segítségével hitegette-e, továbbá feltételezte-e karrierjének pozitív irányban történő befolyásolását. A hangfelvétel alapján az is megállapítható, hogy a felperes a tanúval folytatott beszélgetést irányította, meghatározta annak menetét és tartalmát, így egyértelmű ráhatása volt abban, hogy a felek között a szexuális aktus megvalósuljon.

[12] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és az alperes üzemeltetőjének 145.000 forint + áfa másodfokú perköltség megfizetésére kötelezését kérte. Álláspontja szerint a tanú meghallgatása nélkül is egyértelműen megállapítható, hogy nem készítette, nem vette rá személyt - aki soha nem volt a tanítványa - szexuális együttlétre és nem is ígértett ennek érdekében neki semmit.

[13] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdés a) pontja alapján tárgyaláson bírálta el. A felülbírálat során a Pp. 380. §-ában megjelölt, az elsőfokú ítélet kötelező hatályon kívül helyezésére okot adó körülményt nem észlelt, így - az elsőfokú ítélet megváltoztatására irányuló fellebbezési kérelemre tekintettel - a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján az ügy érdemében döntött. A felülbírálati jogkörét a Pp. 370. § (1) bekezdésének megfelelően a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között gyakorolta, erre tekintettel az elsőfokú ítélet helyreigazításra kötelező rendelkezését nem érintette.

[14] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítélete a fellebbezéssel érintett körben az eljárási jognak megfelel, a sajtó-helyreigazítási eljárásban lefolytatott bizonyítás alapján az ügy érdemi eldöntéséhez szükséges lényeges tények megállapíthatóak voltak. Az elrendelt tanúbizonyítás lefolytatása a jogvita elbírálása szempontjából szükségtelen volt, így annak mellőzése nem volt jogszabálysértő, továbbá a másodfokú eljárásban sem volt indokolt személyt tanú meghallgatása.

[15] Mindezekre tekintettel az elsőfokú ítéletet a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján - a szükséges szövegezésbeli pontosítással - helybenhagyta.

[16] A Fővárosi Ítéltábla elsődlegesen arra mutat rá, hogy az alperes fellebbezésében a megjelölt felülbírálati jogkör gyakorlása körében csak eljárási szabálysértésekre hivatkozott, az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését eljárásjogi jogszabálysértésre alapítottnak kérte. Az alperes fellebbezésében anyagi jogi jogszabálysértést nem jelölt meg, ezért a másodfokú bíróság csak a fellebbezés korlátai között bírálhatta felül az elsőfokú bíróság ítéletét.

[17] A Pp. 276. § (1) bekezdése értelmében a bíróság a per eldöntéséhez szükséges tények megállapítása végett rendelhet el bizonyítást. A Pp. 278. § (1) bekezdése szerint pedig

a bíróság a felek bizonyítási indítványainak keretei között szabadon állapítja meg a bizonyítás felvételének módját, eszközeit, az egyes bizonyítási cselekmények körét és sorrendjét. Az idézett jogszabályi rendelkezések alapján bizonyítás elrendelésére csak a per eldöntéséhez szükséges lényeges tényekre kerülhet sor. Ebből következően pedig eljárásjogi jogszabálysértést csak akkor követ el a bíróság, ha a releváns tényekre vonatkozó bizonyítást - a fél indítványa ellenére - nem folytatja le.

[18] A felperes kereseti kérelmében a cikk három közlését sérelmezte: a foglalkozás-diák viszony fennállásának tényállítását, személy1 által elkövetett bűncselekményekkel történő párhuzamba állítását, valamint a szexuális aktusra ígéretésekkel történő késztetés állítását. Ezen körülményekre kérte személy2 tanú meghallgatását az alperes. A beszélgetésre okot adó körülmények körében nem volt vita a felek között, arra a felperes új könyvéhez történő adat- és ötletgyűjtés végett került sor.

[19] A beszélgetés és a cikkekben állított felperesi magatartás tartalmának rögzítésére, a felperes esetleges ígéreteinek, nyomásgyakorlásának, illetve bármiféle visszaélésének megállapítására a hangfelvétel elsődleges és autentikus forrásként szolgált, különös figyelemmel arra is, hogy kifejezetten ezen felvételre alapították az újságírók a sérelmezett tényállításaikat, következtetéseiket. Erre tekintettel a jogvita elbírálásánál az elsőfokú bíróság tárgyalási jegyzőkönyvben rögzített - a felek által nem vitatott tartalmú - hangfelvétel anyagából kellett kiindulni. A beszélgetés során a felperes által tanúsított magatartás és annak szexuális visszaéléssel történő párhuzamba állítása okszerűségét elsődlegesen és alapvetően a rendelkezésre álló hangfelvételtől lehetett és kellett vizsgálni.

[20] Egyetértett a másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal abban is, hogy a sajtó-helyreigazítási perben a cikk apropóját adó beszélgetés felvételének meghallgatásán túl további bizonyítás szükségtelen volt, mert a lefolytatott bizonyítás eredményéből a per eldöntéséhez szükséges lényeges tények megállapíthatóak voltak.

[21] Helyesen rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy a felperes személyéhez, közéleti szerepléseihez közismerten kapcsolódik általános jelzőként a „foglalkozás úr” megszólítás, amelyet személy2 is használ a beszélgetés során. Ezen megszólítást a felperesre vonatkozóan általánosságban, konkrét foglalkozás-diák viszony fennállása nélkül használják. Ezért a felvételen is hallható „foglalkozás úr” megszólítás önmagában nem szolgált alapul a cikkben állított foglalkozás-diák viszony igazolására.

[22] A sajtószervnek ugyanakkor rendelkeznie kellett a Pp. 495. § (2) bekezdés c) pontja alapján azon információkkal, bizonyítékokkal, amelyek a cikkben a felperes és személy2 közötti foglalkozás-diák, illetve ennek alapján fennálló alá-fölérendeltségi viszonyt vitató helyreigazítási kérelmet nyomban megcáfolják. Erre vonatkozó konkrét, a felek között fennálló foglalkozás-diák kapcsolat körülményeire vonatkozó tényállítást az alperes nem tett.

[23] A bizonyítás indítványozására vonatkozó perfelvételi nyilatkozat sem tartalmazott semmilyen konkrétumot a bizonyítani kívánt tényre vonatkozóan. A tanú meghallgatásának indítványozása pedig nem pótolhatja az alperes lényeges tények állítására [Pp. 199. § (2) bekezdés bc) alpont] és nyomban történő cáfolatra vonatkozó kötelezettsége teljesítését [Pp. 495. § (2) bekezdés].

[24] Az ügy eldöntése szempontjából lényeges további tényekre, így a felperes által személy2 aktusra készítése és ígéretesekkel történő rávétele vonatkozásában a tanú kihallgatása szükségtelen volt. Helytállóan mérlegelte ítéletében az elsőfokú bíróság, hogy a hangfelvétel tartalma kétséget kizáróan cáfolta ezen felperesi magatartások tanúsítását. Jogszerűen hivatkozott az elsőfokú bíróság a sajtó-helyreigazítás iránti perek hatékony jogorvoslati céljára és azok soron kívüliségére [Pp. 500. § (1) bekezdés] is.

[25] személy2 esetleges szubjektív elképzelései, várakozásai a felperes tényszerű viselkedésének értékelését nem befolyásolhatták, nevezett személyt a felperes nem biztatta, nem hitegette. A Pp. 498. § (2) bekezdés a) pontja alapján az érdemi tárgyalás elhalasztásának feltétele nem állt fenn, mert az alperes nem tudta valószínűsíteni, hogy az általa felajánlott bizonyítás alkalmas és eredményes lehet a védekezésében előadottak igazolására. A Pp. 276. § (5) bekezdése alapján a bíróság mellőzi a már elrendelt bizonyítás lefolytatását, ha az a jogvita elbírálása szempontjából szükségtelen. Erre tekintettel nem követett el jogszabálysértést az elsőfokú bíróság azzal, hogy az alperes elrendelt bizonyítási indítványát utóbb mellőzte.

[26] Pontosította a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítélete rendelkező részét, a dátum napján közzétett cikk címének és annak megjelenési időpontjának helyes megjelölése körében.

[27] Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, a felperes teljes pernyertes lett. A jogi képviselővel eljáró felperes a Pp. 81. § (1) bekezdésében írtak szerint a perköltségét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontjában írtak szerint számította fel három óra beadványszerkesztési, egy óra konzultációs és egy óra másodfokú tárgyaláson történő megjelenés díját érvényesítve. A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezési ellenkérelem szerkesztésére a felszámított három óra munkadíj összegét két órára mérsékelte, mert az egy oldalas, új és érdemi jogi érvelést nem tartalmazó, egyszerű beadvány elkészítésére írt munkaidő nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel.

[28] Az alperest üzemeltető jogi személy köteles viselni a Pp. 499. § (1) bekezdésében írtakra figyelemmel a személyek polgári jogi védelmével kapcsolatos perekben érvényesülő tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az Itv. 39. § (3) bekezdés c) pontja és 46. § (1)

bekezdése alapján számított 48.000 forint összegű fellebbezési eljárási illetéket a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 2. és 3. §-ában foglaltak szerint.

Budapest, 2022. április 5.

Dr. Hercsik Zita s.k.
a tanács elnöke

Dr. Virág Csaba s.k.
előadó bíró

Dr. Fintha-Nagy Péter László s.k.
bíró